

Den 18. september 2007 afgav jeg en endelig rapport om min inspektion den 6. februar 2007 inspektion af detentionen på politistationen i Vordingborg. I rapporten bad jeg om oplysninger mv. om nærmere angivne forhold.

Jeg har i den anledning modtaget udtalelser af 27. december 2007, 10. marts 2008 og 23. januar 2009 fra henholdsvis Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi, Rigspolitiet og Justitsministeriet.

Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi har indledningsvist oplyst at der bl.a. som opfølgning på mine inspektioner den 6. februar 2007 af detentionen på politistationerne i Vordingborg og Næstved er udarbejdet en PD-meddelelse nr. 10 af 15. oktober 2007 om "procedure for indberetning af sagsbehandling af detentionsanbringelser". Politiet har vedlagt denne meddelelse med oplysning om at den var under revision som følge af etableringen af den nye vagtcentral i Næstved pr. 3. december 2007. I sagen om min inspektion af detentionen i Næstved (hvor jeg også har modtaget denne PD-meddelelse) har Rigspolitiet oplyst at Rigspolitiet vil sende den reviderede meddelelse til Justitsministeriet når den foreligger. I min opfølgingsrapport af 20. november 2008 i denne sag har jeg noteret mig at PD-meddelelsen er udfærdiget, og jeg bedt Justitsministeriet om at sende mig et eksemplar af den reviderede meddelelse. Jeg har tillige noteret mig indholdet af PD-meddelelsen, herunder at der en gang om måneden skal foretages kontrol af nærmere angivne forhold i forbindelse med den seneste måneds detentionsanbringelser og gives tilbagemelding herpå til den ansvarlige polititjenestemand.

Rigspolitiet er i sin udtalelse flere steder kommet med henvisninger til PD-meddelelsen som Rigspolitiet tillige er kommet med i sin udtalelse af samme dag i sagen om min inspektion af detentionen i Næstved. Disse henvisninger er gengivet i opfølgingsrapporten af 20. november 2008 i sagen om min inspektion af detentionen i Næstved og er ikke medtaget i denne opfølgning.

Justitsministeriet har også andre steder end de steder der er gengivet nedenfor, udtrykkeligt tilsluttet sig min kritik i rapporten. Det drejer sig om mine kritikker under punkterne 2.5 (manglende indhentelse af udskrifter fra kriminalregisteret), 2.6.3 (manglende vejledning om adgangen til kontakt med pårørende og/eller arbejdsgiver eller notat herom) og 2.9 (manglende vejledning om klageadgangen mv. eller notat herom).

Jeg har noteret mig Justitsministeriets tilslutning af mine kritikker disse steder.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad punkt 1. Detentionslokalerne

Jeg formodede at glassene i dørsponerne skiftes ud efterhånden som de bliver for ridsede til at kunne se ind ad. Dette har politiet bekræftet.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Et af detentionslokalerne (nr. 1 der ligger bagerst og derfor benyttes sidst) lugtede slemt af urin. Der blev rejst spørgsmål om hvorvidt der kunne være tale om et problem med kloakken. Jeg gik ud fra at politiet havde undersøgt dette forhold nærmere og bad om underretning om resultatet af denne undersøgelse.

Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi har oplyst at der ved efterfølgende besøg i detentionen blev konstateret kloaklugt der efter alt at dømme skyldtes udtørring af den del af kloaksystemet som ristene i detentionslokalerne er forbundet til, med deraf følgende lugtgener. Der er på den baggrund indgået aftale om at den pågældende del af kloaksystemet med jævne mellemrum skylles igennem med vand for at undgå udtørring. Rigspolitiet har noteret sig dette initiativ.

Justitsministeriet har bemærket at der efter det oplyste er truffet foranstaltninger af Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi med henblik på at undgå fremtidige lugtgener fra detentionens kloaksystem.

Også jeg har noteret mig at der er truffet foranstaltninger for at undgå fremtidige lugtgener fra kloaksystemet, og jeg foretager mig herefter ikke mere vedrørende dette forhold.

Ad punkt 2. Rapportgennemgang

Der var indgået et samarbejde mellem politiet i Vordingborg og politiet i Næstved bl.a. om overførsel i visse tilfælde af berusede personer der bliver frihedsberøvet af politiet i Vordingborg, til politistationen i Næstved. Det fremgik i øvrigt at vagthavende i Vordingborg som på grund af stationens "nedlukning" ikke overdrager vagten til en ny vagthavende, bør være forudseende med hensyn til anholdelser foretaget under hans

vagt, herunder frihedsberøvelser med henblik på detentionsanbringelse. Det skal ske så der inden nedlukningen er foretaget de mest hensigtsmæssige dispositioner, herunder eventuel løsladelse eller transport til politistationen i Næstved af anholdte (herunder eventuelle detentionsanbragte).

Jeg bemærkede for god ordens skyld at jeg gik ud fra at det i hvert enkelt tilfælde nøje overvejes om det er forsvarligt at løslade en detentionsanbragt, og at den pågældende i benægtende fald bringes til fortsat detentionsanbringelse i detentionen i Næstved.

Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi har bekræftet min antagelse. Politiet har i den forbindelse bemærket at beredskabet nu er dimensioneret således at der med kort varsel kan etableres vagt på en station bl.a. med henblik på tilsyn med detentionsanbragte hvis det vurderes som mere hensigtsmæssigt end en overførsel af den detentionsanbragte til en politistation med (planlagt) vagt.

Rigspolitiet har udtalt at Rigspolitiet ingen bemærkninger har hertil.

Jeg har noteret mig politiets bekræftelse af min antagelse, og jeg har heller ikke bemærkninger til det som politiet i øvrigt har oplyst.

Jeg anmodede om oplysning om hvorvidt en 17-årig der var indbragt fra hjemmet på foranledning af moderen og anbragt i detentionen på politistationen i Næstved, blev løsladt til gaden, afhentet af pårørende eller kørt hjem efter udtagelsen af detentionen.

Politiet har oplyst at den pågældende blev afhentet af sin mor.

Jeg har noteret mig det oplyste

Jeg gik i øvrigt ud fra at politiet ved løsladelse til gaden af personer der har været anbragt i en detention langt fra deres bopæl eller anholdelsessted, sikrer sig at de pågældende har midler til at kunne tage offentlige transportmidler hjem hvis de ikke afhentes af pårørende. Jeg henviste i den forbindelse til en sag som ombudsmanden havde rejst på eget initiativ overfor Justitsministeriet om detentionsanbringelse efter ikrafttrædelsen af politireformen.

Politiet har bekræftet at det i forbindelse med politiets løsladelse af detentionsanbragte til gaden langt fra bopælen sikres at de pågældende har midler til at tage offentlige transportmidler hvis de ikke afhentes. Det påses endvidere at den pågældende er

klædt på til årstiden, og der tages særligt hensyn til personer under 18 år. Politiet har i den forbindelse henvist til pkt. 2.d. i PD-meddelelsen.

Rigspolitiet har udtalt at Rigspolitiet ingen bemærkninger har hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2.2 Den anvendte rapportblanket, alternativer til detentionsanbringelse, statistik mv.

Jeg udtalte at det var stærkt beklageligt at der ikke var sket fremstilling for vagthavende, udfyldelse af detentionsrapport og ført tilsyn med de frihedsberøvede i tre nærmere angivne tilfælde. Idet de involverede polititjenestemænd var blevet indskærpet reglerne for detentionsanbringelse, og der var udsendt en mail til de vagthavende i Vordingborg og Næstved, foretog jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Rigspolitiet har oplyst at politikredsens fremgangsmåde anses for stærkt kritisabel. Rigspolitiet har dog bemærket at Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi dels ved e-mailen af 13. april 2007, dels ved skriftlig meddelelse af 28. juni 2007 til de vagthavende i Næstved og Vordingborg har indskærpet reglerne om detentionsanbringelse.

Justitsministeriet har ligeledes anset det for stærkt beklageligt at der i de tre tilfælde ikke er udfærdiget en detentionsrapport på blanket P152 i overensstemmelse med detentionskundgørelsens § 4, at der ikke er sket fremstilling for den vagthavende, jf. kundgørelsens § 7, og at der ikke er ført tilsyn med de pågældende, jf. kundgørelsens § 23 og detentionsbekendtgørelsens § 14. Da det fremgår at Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi har fulgt op på hændelsesforløbet over for både de implicerede polititjenestemænd og de vagthavende i Næstved og Vordingborg ved bl.a. at indskærpe reglerne om detentionsanbringelse, har Justitsministeriet ikke fundet anledning til at foretage sig yderligere.

Jeg har noteret mig at Rigspolitiet og Justitsministeriet har tilsluttet sig min kritik.

Jeg kritiserede at hele detentionsrapporten ikke forelå ved to konkrete anbringelser, og at side 3 i det ene tilfælde samt lægeerklæringerne i begge tilfælde ikke havde været opbevaret sammen med (resten af) detentionsrapporten, jf. kundgørelsens § 28.

Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi har tilsluttet sig min kritik. Politiet har endvidere henvist til at det i pkt. 2.a. i PD-meddelelsen af 10. oktober 2007 er indskærpet at frihedsberøvede i alle tilfælde skal opdateres i POLSAS, og at der forud for hver en-

kelt detentionsanbringelse skal udskrives en detentionsrapport på blanket P152 fra POLSAS så det sikres at den nyeste rapportformular anvendes. Endvidere er reglerne for opbevaring af detentionsrapporterne indskærpet, jf. meddelelsens pkt. 3.

Rigspolitiet har supplerende bemærket at det fremgår af PD-meddelelsens pkt. 4., at lederen af beredskabet på lokalpolitistationen hver måned bl.a. skal påse, at detentionsrapporter og lægeerklæringer er udfærdiget og opbevaret korrekt.

Justitsministeriet har udtalt at ministeriet anser det for beklageligt at procedurerne for opbevaring af detentionsrapporter ikke er overholdt, jf. kundgørelsens § 28. Da Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi efterfølgende har udarbejdet en PD-meddelelse der sigter til at forbedre procedurerne på dette område, foretager Justitsministeriet sig ikke yderligere.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Til min antagelse af at der havde været foretaget en undersøgelse i den daværende Vordingborg Politikreds af om der var forsorgshjem eller lignende som på forsvarlig måde kan tage sig af berusede, har Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi oplyst at det ikke har været muligt at dokumentere at der har været foretaget en sådan undersøgelse. Politiet har tilføjet at det nu fremgår af PD-meddelelsens pkt. 2 a at dette skal undersøges en gang årligt.

Jeg har noteret mig at politiet ikke har kunnet bekræfte min antagelse. For så vidt angår politiets tilføjelse henviser jeg for god ordens skyld til opfølgingsrapporten om min inspektion af detentionen i Næstved hvor jeg har erklæret mig enig med Rigspolitiet i at politiet (politikredsen) også løbende bør være opmærksom på om der etableres nye forsorgshjem eller lignende som politiet vil kunne benytte.

Ad punkt 2.3 Grundlaget for detentionsanbringelsen

Jeg bad om en udtalelse om hvorvidt der var sket underretning af de sociale myndigheder i to tilfælde hvor der skete detentionsanbringelse af 17-årige, jf. detentionsbekendtgørelsens § 8. Det drejer sig om anbringelser den 6. august og 4. november 2006. For så vidt angår anbringelsen den 4. november 2006 bad jeg tillige om oplysning om hvorvidt der blev rettet henvendelse til hjemmet, jf. politilovens § 12, stk. 4.

Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi har oplyst at det for så vidt angår anbringelsen den 6. august 2006 er sandsynligt at der ikke er sket underretning af de sociale myndigheder. For så vidt angår anbringelsen den 4. november 2006 er der hverken sket

underretning af hjemmet eller de sociale myndigheder idet den polititjenestemand der indbragte den 17-årige til politistationen, ikke var opmærksom på at den pågældende var under 18 år. Det beklagede polititjenestemanden telefonisk over for moderen den 9. november 2006.

Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi har beklaget den manglende underretning og har oplyst at forholdet er blevet påtalt over for den pågældende polititjenestemand. Politiet har videre oplyst at det i forbindelse med revisionen af PD-meddelelsen om procedure for indberetning af sagsbehandling af detentionsanbringelser udtrykkeligt vil komme til at fremgå at der ved detentionsanbringelse af mindreårige skal ske underretning af pårørende og de sociale myndigheder.

Rigspolitiet har anset det for beklageligt at der i de omhandlede tilfælde ikke er sket underretning af henholdsvis hjemmet og de sociale myndigheder, jf. politilovens § 12, stk. 4, og detentionsbekendtgørelsens § 8.

Rigspolitiet bemærker endvidere at det allerede ses at fremgå af PD-meddelelse nr. 10 af 15. oktober 2007, at forældremyndighedens indehaver og socialforvaltningen uopfordret skal underrettes om frihedsberøvelsen hvis den frihedsberøvede er under 18 år, jf. meddelelsens pkt. 2.b.

Justitsministeriet har også anset det for beklageligt at der i de omhandlede tilfælde ikke er sket underretning af hjemmet og de sociale myndigheder. Da Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi efter min inspektion har udarbejdet en PD-meddelelse der sigter til at forbedre procedurene på dette område, og hvoraf det bl.a. fremgår at forældremyndighedens indehaver og socialforvaltningen uopfordret skal underrettes om frihedsberøvelser af personer under 18 år, og da den manglende underretning af hjemmet og de sociale myndigheder ved detentionsanbringelsen i det konkrete tilfælde er påtalt over for polititjenestemanden, foretager Justitsministeriet sig ikke yderligere.

Efter det oplyste om at det er sandsynligt at der ikke skete underretning af de sociale myndigheder om anbringelsen den 6. august 2006, lægger jeg til grund at der ikke er sket en sådan underretning.

Jeg er enig med Rigspolitiet og Justitsministeriet i at det er beklageligt at der ikke skete underretning af de sociale myndigheder i nogen af de to tilfælde, og at der i det ene tilfælde heller ikke skete underretning af hjemmet. Jeg foretager mig med samme begrundelse som Justitsministeriet ikke mere vedrørende dette forhold.

Ad punkt 2.6.2 Visitation mv.

I tre tilfælde havde der alene medvirket én polititjenestemand ved visitationen. Jeg gik ud fra at det ikke havde været muligt at der deltog to polititjenestemænd ved visitationen, jf. bestemmelsen i bekendtgørelsens § 10, stk. 2, hvorefter der "så vidt muligt" skal medvirke to polititjenestemænd ved visitation.

Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi har oplyst at det er korrekt at der i de nævnte tilfælde alene er angivet én polititjenestemand i visitationsfeltet i detentionsrapporten. Det fremstår derfor som om der kun har medvirket én polititjenestemand ved visitationen i disse tilfælde. Politiet har bemærket at det i forbindelse med uddannelsen af polititjenestemænd og ved tilrettelæggelsen og udførelsen af tjenesten af sikkerhedsmæssige årsager er et grundlæggende princip at en polititjenestemand som udgangspunkt ikke håndterer anholdte eller andre frihedsberøvede, herunder detentionsanbragte, alene. Det gælder især i frihedsberøvelsens indledende faser mens man danner sig et overblik over eventuelle risici der måtte være knyttet til den enkelte frihedsberøvelse. Det er derfor efter politiets opfattelse sandsynligt at der faktisk har været to polititjenestemænd til stede ved visitationen, men at kun en af disse er anført i visitationsfeltet. Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi har tilføjet at det nu i PD-meddelelsens pkt. 2.b. fremgår at begge de polititjenestemænd der efter reglerne skal foretage visitation, skal angives i detentionsrapporten ved navn, initialer eller tjenestenummer.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg udtalte at det forekommer usædvanligt hvis der i ingen af tilfældene var frataget den frihedsberøvede andet end penge, og jeg henledte for god ordens skyld opmærksomheden på at alle genstande der fratages den pågældende, skal angives i detentionsrapporten.

Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi har hertil henvist til at det nu (også) af pkt. 2.b. i PD-meddelelsen fremgår at alle genstande der fratages den pågældende, skal angives i detentionsrapporten.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Til min antagelse af at politiet er opmærksomt på at søge at få en kvittering fra den pågældende ved udleveringen af effekter og at gøre notat i bemærkningsfeltet hvis den pågældende ikke ønsker at kvittere, har Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi ligeledes henvist til PD-meddelelsens pkt. 2.b. hvor dette nu udtrykkeligt er angivet.

Også dette har jeg noteret mig.

Ad punkt 2.7 Tilsyn

Jeg gik ud fra at overvågningsudstyret var godkendt af Rigspolicehøfen.

Politiet har bekræftet denne antagelse, og har oplyst at godkendelse er sket i brev af 17. juli 2003.

Jeg har noteret mig denne bekræftelse.

Ad punkt 2.7.2.1 Tidspunktet for det første tilsyn

Jeg havde ingen bemærkninger til at det tillige fremgår af tilsynsnotaterne hvornår der skete indsættelse, og hvornår lægetilsyn fandt sted, men henviste til at det af såvel bekendtgørelsen og kundgørelsen fremgår at hverken detentionsanbringelsen eller lægeundersøgelsen udgør et tilsyn.

Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi har hertil bemærket at det i PD-meddelelsen understreges at hverken selve detentionsanbringelsen eller lægeundersøgelsen udgør et tilsyn.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2.8 Løsladelsestidspunktet

Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi har tilsluttet sig min opfattelse hvorefter det havde været rigtigst hvis der i detentionsrapporten ved en anbringelse den 18. november 2006 havde været gjort notat om at den pågældende 45 minutter efter udtagelsen af detentionen blev fremstillet i retten og varetægtsfængslet.

Jeg har noteret mig denne tilslutning.

Opfølgning

Jeg betragter herefter sagen om min inspektion den 6. februar 2007 af detentionen på politistationen i Vordingborg som afsluttet.

Underretning

Denne rapport sendes til Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi, Justitsministeriet, Rigspolitichefen og Folketingets Retsudvalg.

Lennart Frandsen
Inspektionschef
